

Oude melkfabriek in Lutten

LUTTEN - "Vroeger fietste ik vaak langs dit pand en dan dacht ik 'daar zou ik nooit willen wonen'. Hoewel de woning als zodanig wel indruk maakte kwam ik vooral door de haveloze troep rondom het huis tot deze gedachte'. Aan het woord is mevrouw Feddema uit Lutten. Sinds dertig jaar woont zij inmiddels in bovengenoemde woning aan de Dedemsvaartseweg Noord 6. De haveloosheid rondom de woning die zij vroeger zo verafschuwde is mede door haar toedoen veranderd in een prachtige goed onderhouden tuin. Daardoor mag dit erf met de indrukwekkende woning pittoresk genoemd worden.

De letterlijke betekenis, schilderachtig, van dit woord heeft zowel in figuurlijke als letterlijke zin betrekking op de woning van Feddema. Het overwegend stemmig groen van de tuin harmoniseert uitstekend met de crèmekleurig aangepleisterde voormuur van de woning. Het echtpaar Feddema heeft heel bewust de woning zoveel mogelijk in de oude staat gehandhaafd ondanks het feit dat één en ander vaak veel duurder is dan de hedentendaagse onderhouds werkzaamheden. Het herenhuis in Lutten wordt in de volksmond vaak aangeduid als de 'oude melkfabriek'. Een minder vleierende benaming dan het doet vermoeden. De woning werd weliswaar dit jaar precies 111 jaar geleden gebouwd, maar het huis is nog in prima staat en heeft van ouderdomsverschijnselen of aftakeling weinig te duchten. Een dag op onderzoek bij het kadaster in Zwolle heeft een deel van de ongetwijfeld roemruchtige geschiedenis van de woning naar boven gehaald. Zo kon uit de annalen ondermeer worden opgetekend dat de woning in Lutten destijds in 1877 gebouwd werd door ene heer Hendrik Strijker. Deze vervener van beroep kwam oorspronkelijk uit Barneveld en woonde tot aan 1882 in dit huis. Daarna werd het huis verkocht aan een familie Fritzlin. De heer des huizes was fabrikant in natuurboter en kaas. Daarbij had hij een landbouwersbedrijf. Deze familie Fritzlin scheen in de vorige eeuw in hoog aanzien te staan bij de plaatselijke bevolking vooral vanwege het feit dat hij veel grond in de regio bezat waaronder percelen in Heemserveen en op de zogenoemde Westerslag, een gebied in Slagharen. Fritzlin was het die in 1883 het initiatief nam om aan de Dedemsvaartseweg de eerste melkfabriek te bouwen. Grootvader Feddema zou indertijd zelf de melk bij deze fabriek hebben aangeleverd. Aanlevering die geschiedde zowel per boot als per paard en wagen. Uit de verkoopacte van de melkfabriek kan worden afgeleid dat de meeste werkzaamheden binnen de fabriek met de hand gebeurde. In de werkverschaffing moet de melkfabriek indertijd een belangrijke rol gespeeld hebben, vooral toen in 1895 een uitbreiding volgde en vervolgens in 1905 een dubbele woning werd gezet voor

het personeel van de fabriek. Men kon toen waarschijnlijk niet voorzien dat de melkfabriek geen lang leven meer was beschoren. In 1912 werd namelijk bij Sluis 8 een nieuwe en modernere fabriek gebouwd. Dit leidde ertoe dat binnen een tijdsbestek van een paar jaar de fabriek werd verkocht en grotendeels gesloopt. Ook de naastgelegen woning werd verkocht aan kwekerij Tottenham in Avereest. De woning waar thans de familie Kelder woont.

Sigaren

Huize Fritzlin kwam in handen van zoon Johan August die tot aan 1931 met zijn huishoudster hierin woonde. Van deze huishoudster was met name bekend dat zij veelvuldig sigaren rookte. Bij de winkel deed zij voor de sigaren voor 'meneer' te kopen, maar het was in die tijd een publiek geheim dat zij ze zelf oprookte. Vanaf 1931 hebben achtereenvolgens de families Grooters, Huisjes en Van Engen de woning bewoond. In 1958 betrok het echtpaar Feddema de woning waar zij thans met plezier en voldoening al jaren wonen.

'Wij hebben veel aan het onderhoud gedaan in de loop der jaren. Het is ons bij al die werkzaamheden wel gebleken dat er op dit terrein veel gebouwd maar vooral veel gesloopt is. In de grond vonden wij ettelijke vierkante meters rode vloertegels en ook stuitten wij op een gegeven moment op de complete fundering van de melkfabriek', zo vertelt mevrouw Feddema. De trots van het interieur van de woning is ongetwijfeld de zolders van de voorkamer en de hal. De plafonds in deze vertrekken zijn prachtig uitgewerkt met ogenschijnlijk Bijbelse figuren. 'Het voorste woonhuis is helemaal intact gebleven. In 1981 hebben wij het achterste gedeelte van het huis afgebroken. Elke verandering hebben wij zoveel mogelijk in de oude stijl van het voorhuis verbouwd zodat het echt een geheel zou blijven. Wat ook is gebleven is de oude boterkelder. Daarin is niets veranderd', zo vertelt mevrouw Feddema die vroeger gedacht heeft hier nooit te willen wonen, maar thans hoopt deze stek nooit meer te hoeven verlaten.